

RAPORT UCZELNIANEJ KOMISJI
DS. DYDAKTYKI I ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ KSZTAŁCENIA
Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie – rok akademicki 2023/2024

Raport opracowano na podstawie szczegółowej analizy złożonych Raportów Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia przygotowanych zgodnie z Uchwałą 53/2019-2020 Senatu UP w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia, Zarządzeniem nr 20/2020 Rektora UP w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. oraz Uchwałą Senatu UP w Lublinie nr 13/2019-2020 z dnia 29 listopada 2019 r. w sprawie wytycznych dotyczących przygotowania i doskonalenia programów studiów wyższych w UP w Lublinie.

W Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie funkcjonuje Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia, który ma na celu zapewnienie jak najlepszej jakości kształcenia. System ten służy do regularnej oceny, doskonalenia oraz monitorowania poziomu nauczania w uczelni. System ten funkcjonuje w oparciu o procedury i instrukcje, które obowiązują na wszystkich wydziałach i kierunkach. Wszystkie działania związane z dbaniem o jakość kształcenia są zapisane w Księgach Jakości Kształcenia dostępnych na poszczególnych wydziałach. W roku akademickim 2023/2024 Uczelnia po raz kolejny realizowała zapisane zadania projakościowe związane z funkcjonowaniem systemu oraz doskonaleniem jakości kształcenia, co świadczy o wadze jakości kształcenia w systemie nauczania.

Analizie poddano jakość kształcenia na wszystkich siedmiu Wydziałach Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Uwzględniono dane ilościowe i jakościowe, wyniki ankiet studenckich, dyplomantów i absolwentów, realizację efektów uczenia się, ocenę prac dyplomowych, mobilność akademicką oraz działania projakościowe kadry dydaktycznej. Wyniki analiz prac projakościowych prowadzonych na wydziałach oraz wynikające z tych prac wnioski ogólnouczelniane zamieszczono w raporcie. Poniższy raport, opracowano na podstawie poszczególnych Raportów Wydziałowych zgodnie ze strukturą raportu ogólnouczelnianego.

Realizacja efektów uczenia się i proces dydaktyczny

Na wszystkich kierunkach, poziomach i formach studiów prowadzonych na poszczególnych wydziałach, systematycznie monitorowano realizację efektów uczenia się, zarówno poprzez analizę ocen końcowych, jak i szczegółowe konsultacje z nauczycielami oraz studentami. Większość studentów osiągnęła zakładane efekty w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, co potwierdzają wysokie oceny studentów. Proces kształcenia przebiegał bez problemów proceduralnych, a kadra akademicka nie zgłaszała trudności związanych z realizacją opracowanych programów studiów.

Analiza procesu dydaktycznego, oparta na wynikach hospitacji i ankietach wypełnianych przez studentów, potwierdza wysoką jakość nauczania. Na wszystkich wydziałach hospitacje przeprowadzano zgodnie z harmonogramem, a wszyscy hospitowani pracownicy uzyskali oceny pozytywne. Studenci bardzo wysoko oceniali kompetencje nauczycieli, jasność

kryteriów oceniania, przygotowanie do zajęć oraz postawę interpersonalną. Wysokie oceny świadczą o bardzo dobrym przygotowaniu kadry dydaktycznej i jej zaangażowaniu w proces nauczania.

W roku akademickim 2023/2024 w Uniwersytecie uzyskano pozytywne oceny Polskiej Komisji Akredytacyjnej dla 12 kierunków, co potwierdza skuteczność wdrażanych mechanizmów zapewniania jakości. Studenci aktywnie uczestniczyli w pracach kół naukowych, szkoleniach i wydarzeniach branżowych, co sprzyjało rozwojowi kompetencji praktycznych i społecznych.

Praktyki zawodowe, współpraca z interesariuszami i umiędzynarodowienie

Praktyki zawodowe realizowano zgodnie z przyjętymi programami studiów. Były one bardzo wysoko oceniane przez studentów, jak i opiekunów praktyk. Szczegółowe sprawozdania z przebiegu praktyk potwierdzają ich zgodność z kierunkiem studiów oraz wysoką wartość merytoryczną. Ponadto praktyki były okazją do nawiązywania kontaktów z potencjalnymi pracodawcami, a także do zdobywania doświadczeń przydatnych na rynku pracy.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym była stale rozwijana, czego potwierdzeniem są protokoły ze spotkań. Wszystkie Wydziały prowadziły konsultacje programów studiów z przedstawicielami branż, organizowały seminaria, spotkania z przedsiębiorcami i innymi instytucjami zewnętrznymi. Pracownicy i studenci byli zaangażowani w realizację projektów badawczych na zlecenie firm, a także w działania popularyzujące naukę, takie jak Lubelski Festiwal Nauki, czy wykłady otwarte.

W zakresie umiędzynarodowienia, zarówno kadra dydaktyczna, jak i studenci aktywnie uczestniczyli w programie Erasmus+. W roku akademickim 2023/2024, w ramach programu Erasmus+ zrealizowano 181 mobilności studentów (62 na studia krótko i długoterminowe, 119 na praktyki) oraz 144 mobilności nauczycieli. Poszczególne Wydziały gościły również studentów i nauczycieli z uczelni partnerskich. W ramach współpracy międzynarodowej realizowano także działania mające na celu rozwój programu oraz podniesienie poziomu umiejętności. Efektem jest opracowanie nowych modułów anglojęzycznych, co stanowi istotny element podnoszenia atrakcyjności kształcenia.

Rozwój kompetencji kadry i infrastruktury

W roku akademickim 2023/2024 pracownicy wszystkich wydziałów aktywnie uczestniczyli w kursach i szkoleniach z zakresu dydaktyki, nowoczesnych technologii i narzędzi edukacyjnych, bezpieczeństwa, równości płci, a także w szkoleniach specjalistycznych i branżowych związanych z prowadzonymi kierunkami studiów. Obejmowały one m.in. wykorzystanie sztucznej inteligencji w edukacji, nowoczesne metody badawcze, bioinformatykę, zarządzanie danymi badawczymi, jak też elementy pracy z osobami z niepełnosprawnościami, czy bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin.

Wydziały inwestowały także w rozwój infrastruktury dydaktycznej, modernizując specjalistyczne laboratoria i stacje badawcze, doposażając pracownie komputerowe oraz wzbogacając bazę dydaktyczną w nowoczesny sprzęt i oprogramowanie, co umożliwiło prowadzenie zajęć na bardzo wysokim poziomie praktycznym.

Proces dyplomowania i ocena prac dyplomowych

W roku akademickim 2023/2024 w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie studia ukończyło 1747 absolwentów. Proces dyplomowania na wszystkich wydziałach przebiegał zgodnie z obowiązującymi instrukcjami i procedurami, co potwierdzają raporty Wydziałowych Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz protokoły Rad programowych, które losowo sprawdzały wybrane prace. Prace dyplomowe były oceniane przez promotorów i recenzentów zgodnie z procedurami wydziałowymi. Zespoły oceniające przeprowadzały szczegółową analizę ocen i recenzji, wskazując na konieczność dalszego ujednolicania standardów oraz zwiększania nacisku na innowacyjność tematów i rozbudowę części praktycznej projektów i prac dyplomowych. Prace sprawdzano pod kątem zgodności tematu z kierunkiem studiów, struktury, szczegółowości, poprawności edycyjnej oraz zastosowanych metod badawczych. Prowadzone analizy wykazały, że prace spełniają wysokie standardy merytoryczne i formalne, a ewentualne uchybienia miały charakter jednostkowy i dotyczyły głównie zbyt ogólnego podsumowania, drobnych błędów edycyjnych lub niewystarczająco rozbudowanej części metodycznej w projektach inżynierskich.

Analiza wyników ankiet studenckich, dyplomantów i absolwentów

Analiza ankiet wypełnianych przez studentów, dyplomantów i absolwentów jednoznacznie potwierdza wysoki poziom satysfakcji z jakości kształcenia na wszystkich wydziałach. Zarówno studenci, jak i absolwenci bardzo wysoko oceniali współpracę z promotorami, dostęp do zasobów bibliotecznych, bazę dydaktyczną oraz warunki socjalne. Szczególnie wysoko oceniano pracę pracowników w dziekanatach i działach administracyjnych. Ankietowani pozytywnie ocenili możliwości rozwoju naukowego, kulturalnego i sportowego. W ankietach absolwentów przeważały opinie pozytywne dotyczące ukończonych kierunków studiów – w większości przypadków ponad 90% respondentów deklarowało, że poleciliby ukończony kierunek innym kandydatom. Absolwenci doceniali możliwość uczestniczenia w dodatkowych kursach, szkoleniach i wolontariatach, a także zaangażowanie w działalność kół naukowych funkcjonujących na wydziałach. Wskazywano także potrzebę dalszego zwiększenia liczby zajęć praktycznych, lepszego powiązania programu z rynkiem pracy, czy też rozwijanie oferty zajęć terenowych i praktyk zagranicznych.

Wsparcie materialne dla studentów

W roku akademickim 2023/2024 studenci wszystkich Wydziałów, podobnie jak w latach ubiegłych, mogli korzystać z dostępnych form wsparcia materialnego. Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych aktywnie korzystali z możliwości ubiegania się o stypendia socjalne, stypendia dla osób z niepełnosprawnościami oraz zapomogi. Zdecydowana większość złożonych wniosków została rozpatrzona pozytywnie, co świadczy o skuteczności systemu pomocy materialnej oraz adekwatnym reagowaniu na potrzeby studentów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

Ocena jakości kształcenia na studiach podyplomowych

W roku akademickim 2023/2024 przeprowadzono ocenę jakości kształcenia oraz warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych wśród absolwentów 4 kierunków studiów podyplomowych. Wyniki ankiet wskazują na wysoki poziom zadowolenia uczestników studiów. Absolwenci pozytywnie ocenili zarówno merytoryczną wartość zajęć, jak i kompetencje wykładowców. Podkreślali, że zdobyta wiedza i umiejętności są praktyczne i dobrze przygotowują do realizacji zadań zawodowych. Również warunki prowadzenia zajęć zostały ocenione jako sprzyjające efektywnej nauce.

Podsumowanie

W roku akademickim 2023/2024 Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie utrzymał wysoki poziom jakości kształcenia na wszystkich wydziałach. Proces dydaktyczny charakteryzował się wysoką skutecznością i zaangażowaniem kadry, czego efektem były pozytywne opinie studentów i absolwentów. Zaleca się dalsze działania pro jakościowe, szczególnie w zakresie praktycznego przygotowania studentów i rozwoju infrastruktury dydaktycznej, a także intensyfikację wsparcia dla studentów na pierwszych latach studiów. Władze wydziałów oraz Rady programowe powinny kontynuować ścisłą współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, stale monitorować potrzeby rynku pracy oraz wdrażać innowacyjne rozwiązania dydaktyczne, aby utrzymać i wzmacniać konkurencyjność oferty edukacyjnej Uniwersytetu.

Pomimo bardzo dobrych wyników w zakresie jakości kształcenia, raporty wydziałowe wskazują na kilka istotnych wyzwań. Najważniejszym z nich jest wysoki odsetek rezygnacji studentów na pierwszym roku wybranych kierunków studiów. Drugim problemem na niektórych wydziałach, jest niska zdawalność wybranych przedmiotów ścisłych i technicznych, co wskazuje na konieczność dalszego wsparcia studentów w tym obszarze. Niektóre Wydziały wskazują potrzebę dalszej modernizacji laboratoriów, zwiększenia liczby zajęć praktycznych i terenowych oraz intensyfikację działań motywujących studentów do aktywnego udziału w procesie ankietyzacji i doskonalenia jakości kształcenia.

W trosce o dalsze podnoszenie jakości kształcenia zaleca się:

1. Wprowadzenie programów mentoringowych dla studentów I roku i wsparcia adaptacyjnego. Przekazywanie informacji o możliwości działalności w organizacjach, rozwijania pasji naukowych oraz umiejętności przedsiębiorczych na rynku pracy.
2. Rozszerzanie oferty zajęć praktycznych i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym w zakresie realizacji prac dyplomowych w kooperacji z interesariuszami zewnętrznymi.
3. Dalszy rozwój infrastruktury dydaktycznej (laboratoria, sprzęt komputerowy, aktualizacja oprogramowania).
4. Umożliwienie zdobywania dodatkowych uprawnień studentom poprzez poszerzanie bazy szkoleniowej, a w miarę możliwości dostosowanie programów studiów do wymagań pozwalających na uzyskanie dodatkowych kwalifikacji, co pozwoli na uatrakcyjnienie kierunków.

5. Systematyczna aktualizacja materiałów dydaktycznych, w tym zalecanych w modułach pozycji literatury. Ujednolicanie standardów oceny prac dyplomowych i praktyk zawodowych.
6. Z uwagi na niewielki udział studentów i absolwentów w ankietach, podejmowanie działań promujących ich zaangażowanie w tym zakresie.
7. Kontynuacja szkoleń kadry dydaktycznej i badawczo-dydaktycznej w zakresie nowoczesnych metod i form nauczania oraz technologii cyfrowych.
8. Intensyfikacja działań promujących mobilność międzynarodową i udział w programie Erasmus+.

Przewodnicząca
Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia
prof. dr hab. Bożena Nowakowicz-Dębek

Z-ca Przewodniczącej
Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia
Prof. dr hab. Paweł Glibowski